

เอกสารรับฟังความคิดเห็น

แนวทางการจัดให้มีการซื้อขายตราสารหนี้

เปิดรับฟังความคิดเห็น
ถึงวันที่ 27 พฤษภาคม 2569

สารบัญ

ส่วนที่ 1: บทนำ.....	3
ส่วนที่ 2: ประเด็นรับฟังความคิดเห็น	4
ส่วนที่ 3: แบบรับฟังความคิดเห็น	7

ส่วนที่ 1: บทนำ

พันธบัตรภาครัฐประเภทพันธบัตรออมทรัพย์ (Saving Bond) เป็นหนึ่งในเครื่องมือทางการคลังที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการงบประมาณของภาครัฐและในการระดมทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นหนึ่งในทางเลือกการออมที่สำคัญของประชาชนด้วยเป็นสินทรัพย์ที่ปลอดภัย (Safe Asset) ซึ่งโดยหลักการเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์ (Core Asset) ในแผนการลงทุนเพื่อสร้างความมั่งคั่งให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินในระยะยาว ที่ผ่านมามีตลาดพันธบัตรออมทรัพย์ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีส่วนที่สามารถพัฒนาต่อยอดและลดข้อจำกัดได้ในหลายประการที่จะเป็นประโยชน์ต่อทั้งกลุ่มผู้ลงทุนรายย่อยและกลุ่มประชากรรุ่นใหม่ ตลอดจนอุตสาหกรรมตลาดทุนในภาพรวม

ปัจจุบัน การจัดจำหน่ายพันธบัตรออมทรัพย์ในตลาดแรก (Primary Market) ดำเนินการผ่านช่องทางของธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) เป็นหลัก ซึ่งส่วนใหญ่จำหน่ายให้กับฐานลูกค้าเดิมของ ธพ. ที่เป็นฐานลูกค้าเงินฝาก ผู้ถือครองพันธบัตรจึงมักมีพฤติกรรมการถือครองจนหมดอายุ และมองเป็นทางเลือกของเงินฝากมากกว่าเป็นหนึ่งใน Asset Allocation ของพอร์ตลงทุนหรือเป็นส่วนของแผนการลงทุนเพื่อสร้างความมั่งคั่ง นอกจากนี้ การซื้อขายในตลาดรอง (Secondary Market) ยังคงจำกัดอยู่ในระบบปิดของแต่ละธนาคาร โดยไม่มีระบบเชื่อมโยงระหว่างผู้จำหน่าย ทำให้ผู้ลงทุนไม่สามารถทำธุรกรรมข้าม ธพ. ได้อย่างสะดวก ส่งผลให้สภาพคล่องในตลาดรองมีจำกัดและขาดความโปร่งใสด้านข้อมูลราคา ทำให้พันธบัตรออมทรัพย์ยังถูกจำกัดบทบาทเป็นเพียงเครื่องมือการออม แต่ไม่ได้ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเป็น “สินทรัพย์เพื่อการลงทุน” และไม่ได้ถูกนำมาใช้ต่อยอดทำธุรกรรมอื่นในตลาดทุน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนของการลงทุนอย่างแท้จริง

ด้วยเหตุนี้ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์ฯ) จึงได้มีแนวคิดในการพัฒนาโครงการ “Bond Connect Platform” ขึ้น เพื่อที่จะเป็นโครงสร้างพื้นฐานกลางสำหรับการเสนอขายในตลาดแรก และการซื้อขายเปลี่ยนมือผ่านระบบของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในตลาดรอง โดยในระยะแรกจะเริ่มจากพันธบัตรออมทรัพย์ ซึ่งโครงการนี้มีส่วนสนับสนุนให้ผู้ลงทุนสามารถนำมาใช้เป็นสินทรัพย์เพื่อการลงทุนและต่อยอดให้มีการทำธุรกรรมอื่นในตลาดทุน อีกทั้งส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสของกลไกราคาในตลาดรอง และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ของไทยในอนาคต

ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงเห็นควรเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการจัดให้มีการซื้อขายตราสารหนี้ ในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยท่านสามารถให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ตั้งแต่วันที่จนถึงวันที่ 27 พฤษภาคม 2569 ทางช่องทาง <https://forms.office.com/r/BmbauzUZLA>

ทั้งนี้หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติม สามารถติดต่อสอบถามได้ที่ฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์ตราสารทุน สายงานการตลาด Email: CashProductDepartment@set.or.th

ส่วนที่ 2: ประเด็นรับฟังความคิดเห็น

แนวคิดและลักษณะของ Bond Connect Platform

Bond Connect Platform เป็นโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกลางของตลาดตราสารหนี้ โดยมีแนวคิดในการเชื่อมโยงกระบวนการสำคัญ ตั้งแต่การเสนอขายในตลาดแรก (Primary Market) การถือครองหลักทรัพย์ การเผยแพร่ข้อมูล ไปจนถึงการซื้อขายในตลาดรอง (Secondary Market) ให้อยู่ภายใต้ระบบที่มีมาตรฐานที่สามารถเชื่อมต่อระหว่างผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อยกระดับพันธบัตรภาครัฐจาก “สินทรัพย์เพื่อการออม” ไปสู่การเป็น “สินทรัพย์เพื่อการลงทุน” ที่มีสภาพคล่อง โปร่งใส และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในตลาดทุนได้มากยิ่งขึ้น

โดยในตลาดแรก ผู้ลงทุนสามารถจองซื้อพันธบัตรภาครัฐผ่านบัญชีหลักทรัพย์ที่มีอยู่เดิม ในลักษณะเดียวกับการจองซื้อหลักทรัพย์ที่เสนอขายให้แก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (IPO) ที่ผู้ลงทุนมีความคุ้นเคยอยู่แล้ว ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความสะดวกของผู้ลงทุนในการเข้าถึงพันธบัตร นอกจากนี้ Bond Connect Platform จะเปิดให้ทั้งบริษัทหลักทรัพย์และธนาคารพาณิชย์เข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวแทนจำหน่าย (Selling Agents) ในตลาดแรก อันจะมีส่วนช่วยสนับสนุนการเข้าถึงของผู้ลงทุน เพิ่มการแข่งขันระหว่างผู้ให้บริการ รวมทั้งสนับสนุนให้ระบบนิเวศของพันธบัตรออมทรัพย์เปิดกว้างมากยิ่งขึ้น

ขณะที่ในตลาดรอง Bond Connect จะเป็น Platform กลางเพื่อรองรับการซื้อขายพันธบัตรภาครัฐในตลาดรอง ลักษณะเดียวกับการซื้อขายหุ้นผ่านระบบของตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยขจัดข้อจำกัดในปัจจุบันที่ทำการซื้อขายข้ามสถาบันการเงินที่จองซื้อได้ยาก เพิ่มสภาพคล่องให้กับตลาดพันธบัตร เพิ่มความโปร่งใส และทำให้การเข้าถึงข้อมูลและราคาในตลาดเป็นไปอย่างทั่วถึง เปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนตัดสินใจซื้อขายเพื่อจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนได้ และสนับสนุนให้เกิดกลไกราคาที่เหมาะสมอุปสงค์-อุปทานได้ดีขึ้น นอกจากนี้ การมีตลาดรองที่มีประสิทธิภาพยังเปิดโอกาสให้พันธบัตรสามารถนำไปต่อยอดในธุรกรรมอื่น เช่น การใช้เป็นหลักประกัน (Collateral) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่อง และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เกี่ยวข้องในอนาคต

เพื่อให้โครงการ Bond Connect Platform สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเพิ่มการเข้าถึงของประชาชน ลดต้นทุนการลงทุน และส่งเสริมให้ตลาดรองของพันธบัตรมีสภาพคล่อง โปร่งใส อันจะนำไปสู่การพัฒนาตลาดตราสารหนี้ประเภทอื่นๆ ต่อไป ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงเสนอแนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการจัดให้มีการซื้อขายตราสารหนี้ประเภทพันธบัตรภาครัฐในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับหลักทรัพย์ การเปิดเผยข้อมูล และการเพิกถอนหลักทรัพย์

แนวคิด

ตลาดหลักทรัพย์ฯ เห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจดทะเบียนและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับ ตราสารหนี้ให้มีความชัดเจน โปร่งใส และสอดคล้องกับลักษณะของตราสาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุน และรองรับการซื้อขายในตลาดรองอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางดำเนินการ

- 1.1. รับผิดชอบเขียนพันธบัตรภาครัฐ (Government Bond) ที่ประสงค์จะจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งครอบคลุมตราสาร ได้แก่ ตั๋วเงินคลัง พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย และพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย โดยผู้ออกที่ประสงค์จะนำพันธบัตรเข้าเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนเพื่อซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
 - 1.2. กำหนดให้นายทะเบียนเป็นได้ทั้ง ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) หรือ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD) หรือหน่วยงาน/บุคคลภายนอกที่ตลาดหลักทรัพย์เห็นชอบ
 - 1.3. ให้ผู้ออกเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพันธบัตรภาครัฐอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถประกอบการตัดสินใจลงทุนได้ เช่น กำหนดการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Payment Schedule) กำหนดการไถ่ถอน (Redemption Schedule) เป็นต้น ทั้งนี้ ให้เผยแพร่ตามวิธีปฏิบัติของผู้ออก หรือเปิดเผยผ่านระบบของตลาดหลักทรัพย์ ตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด
 - 1.4. กำหนดเหตุและแนวทางการเพิกถอนหลักทรัพย์ (Delisting) ดังนี้
 - 1.4.1. เมื่อครบกำหนดอายุของพันธบัตร เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของตราสารหนี้ที่มีอายุจำกัด
 - 1.4.2. กรณีผู้ออกร้องขอ หรือมีเหตุอื่นตามที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ เห็นสมควร ให้สามารถเพิกถอนหลักทรัพย์ได้ โดยจะมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเพิกถอนดังกล่าวเป็นการล่วงหน้า
- 2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขาย การชำระราคา และการส่งมอบหลักทรัพย์**

แนวคิด

ตลาดหลักทรัพย์ เห็นควรให้การซื้อขายพันธบัตรภาครัฐภายใต้ Bond Connect Platform ซึ่งจะดำเนินการบนโครงสร้างเดียวกับหลักทรัพย์อื่นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นระบบและกลไกที่ผู้ลงทุนมีความคุ้นเคย อีกทั้งยังเป็นการสร้างมาตรฐานในการซื้อขาย เพิ่มประสิทธิภาพของตลาด และสนับสนุนให้เกิดสภาพคล่องในตลาดรอง โดยตลาดหลักทรัพย์ จะมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์บางประการให้เหมาะสมกับลักษณะของตราสารหนี้

แนวทางดำเนินการ

กำหนดแนวทางการซื้อขายในลักษณะเดียวกับหลักทรัพย์ประเภทหุ้นสามัญ เช่น

- 2.1. กำหนดให้การซื้อขายพันธบัตรภาครัฐดำเนินการผ่านบริษัทสมาชิก (Broker) และให้ชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์แบบ T+2 โดยมีบริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด (TCH) ทำ

- หน้าที่เป็น Central Counterparty (CCP) เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างของตลาดทุน และสามารถใช้กลไกการบริหารความเสี่ยงที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.2. กำหนดวันและเวลาซื้อขายเช่นเดียวกับหลักทรัพย์ประเภทหุ้นสามัญเพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถเข้าถึงการซื้อขายได้อย่างสะดวก
 - 2.3. รองรับระบบการซื้อขายแบบ AOM (Automatic Order Matching) โดยใช้หลัก Price then Time Priority เพื่อให้เกิดกลไกราคาที่สะท้อนอุปสงค์และอุปทานในตลาดอย่างเป็นธรรมชาติ
 - 2.4. รองรับการซื้อขายด้วยวิธีบันทึกการซื้อขาย (Trade Report) สำหรับรายการซื้อขายขนาดใหญ่ (Big Lot) และรายการซื้อขายนอกเวลาทำการ (Off-hour) เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการทำธุรกรรมของผู้ลงทุน และรองรับลักษณะการซื้อขายของผู้ลงทุนสถาบัน
 - 2.5. กำหนดให้มีการขึ้นเครื่องหมายประกอบการซื้อขาย (Trading Sign) เพื่อแจ้งข้อมูลสำคัญที่อาจมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนของผู้ลงทุน เช่น เครื่องหมาย H (Halt) สำหรับการหยุดการซื้อขายชั่วคราว และ SP (Suspension) สำหรับการระงับการซื้อขาย เป็นต้น

โดยมีความแตกต่างบางประการเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของพันธบัตร เช่น

- 2.6. กำหนดกรอบราคาสูงสุดและต่ำสุดในการเสนอซื้อขายหลักทรัพย์ (Ceiling & Floor) ที่ $\pm 10\%$ ของราคาอ้างอิง (Reference Price) เพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการส่งคำสั่งซื้อขาย ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ อาจพิจารณาปรับเปลี่ยนกรอบดังกล่าวได้ตามสถานะตลาดหรือเหตุจำเป็น เพื่อให้การซื้อขายสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
- 2.7. กำหนด Tick size เท่ากับ 0.00001 (5 ตำแหน่งทศนิยม) และ Board Lot เท่ากับ 1 หน่วย เพื่อรองรับการซื้อขายของผู้ลงทุนทุกกลุ่ม และเพิ่มความยืดหยุ่นในการกำหนดราคาให้เหมาะสมกับลักษณะของตราสารหนี้
- 2.8. เพิ่มเครื่องหมาย Corporate Action ได้แก่ XI (Excluding Interest) สำหรับการขึ้นเครื่องหมายเพื่อรับดอกเบี้ย และ XP (Excluding Principal) สำหรับการคืนเงินต้น เพื่อสะท้อนสิทธิประโยชน์ของตราสาร
- 2.9. กำหนดให้การซื้อขายพันธบัตรภาครัฐไม่ถูกระงับตามกลไก Circuit Breaker ของตลาดหุ้น เนื่องจากลักษณะของตราสารและปัจจัยที่มีผลต่อราคาแตกต่างกัน
- 2.10. ไม่มีการใช้ Auto Pause เพื่อให้การซื้อขายสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่มีหยุดชะงัก เนื่องจากลักษณะของตราสารมีความแตกต่างจากหลักทรัพย์ประเภทหุ้นสามัญ
- 2.11. ไม่อนุญาตให้มีการขายชอร์ต (Short Sell) เพื่อจำกัดความเสี่ยงและความซับซ้อนของกลไกตลาด
- 2.12. ไม่นำพันธบัตรภาครัฐที่ซื้อขายภายใต้ Bond Connect Platform มารวมในการคำนวณดัชนี (Index) เนื่องจากลักษณะของตราสารมีความแตกต่างจากหลักทรัพย์ประเภทหุ้นสามัญ

ส่วนที่ 3: แบบรับฟังความคิดเห็น

ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นบนแบบรับฟังความคิดเห็นนี้หรือผ่านทางลิงค์แบบฟอร์มออนไลน์นี้ :

<https://forms.office.com/r/BmbauzUZLA>

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ-นามสกุล
 บริษัท (ชื่อย่อ)
 ตำแหน่ง
 โทรศัพท์
 อีเมล

สถานะของผู้ให้ข้อคิดเห็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บริษัทหลักทรัพย์ ผู้ลงทุนบุคคล
 ผู้ลงทุนสถาบัน อื่นๆ (ระบุ).....

ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของท่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการรับฟังความคิดเห็น การติดต่อ และดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว โดยข้อมูลส่วนบุคคลของท่านจะได้รับความคุ้มครองภายใต้คำประกาศเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ฯ ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จาก <https://www.set.or.th/th/privacy-notice>

2. ความคิดเห็น (หากท่านเห็นด้วยเป็นอย่างอื่น หรือไม่เห็นด้วย โปรดระบุเหตุผล)

2.1 ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดให้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับหลักทรัพย์ การเปิดเผยข้อมูล และการเพิกถอนหลักทรัพย์ สำหรับการซื้อขายตราสารหนี้ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ตามที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เสนอ หรือไม่

☐ เห็นด้วย	
☐ เห็นด้วย แต่ รายละเอียดเป็นอย่างอื่น	(รายละเอียดและโปรดระบุเหตุผล)
☐ ไม่เห็นด้วย	(รายละเอียดและโปรดระบุเหตุผล)
ข้อเสนอแนะอื่น:	

2.2 ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดให้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขาย การชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์สำหรับการซื้อขายตราสารหนี้ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ตามที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เสนอหรือไม่

☐ เห็นด้วย	
☐ เห็นด้วย แต่ รายละเอียดเป็นอย่างอื่น	(รายละเอียดและโปรดระบุเหตุผล)
☐ ไม่เห็นด้วย	(รายละเอียดและโปรดระบุเหตุผล)
<u>ข้อเสนอแนะอื่น:</u>	

โปรดส่งความเห็นของท่านกลับมาที่ CashProductDepartment@set.or.th **ภายในวันที่ 27 พฤษภาคม 2569**

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ขอขอบพระคุณในความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่านมา ณ โอกาสนี้